

DET 20. ÅRHUNDREDE

Michael Hertz: *Et ministerium finder sin form. Landbrugsministeriet 1896-1923.* (G.E.C. Gads Forlag, 1996). 360 s., 348 kr.

Bogen udkom i maj 1996 på Landbrugsministeriets 100-års dag. Det er en smuk bog med mange gode og velvalgte illustrationer. Teksten bringer meget nyt og er præget af den erfarne arkivmands solide studier. De første 100 sider er optaget af landbrugets udvikling, den statslige forvaltning af og lovgivningen om landbruget før ministeriets oprettelse; det er gode og nyttige oversigter – om end meget er kendt i forvejen i forskellige forbindelser. Den egentlige historik om Landbrugsministeriet har to hovedemner, dels ministeriets indre historie, dels de sager, ministeriet arbejdede med.

I skildringen af den indre historie er Michael Hertz på hjemmebane: Personalets rekruttering, arbejde og gangen i det daglige arbejde belyses så grundigt, som arkivalierne tillader; måske ofres der vel megen plads på kontorordenen, til gengæld savnes der udblik til og sammenligning med forholdene i den øvrige administration. Lønforholdene er således lidet oplyst, når det blot siges, hvor stor lønnen var for en fuldmægtig, uden at den sammenlignes med andre indtægter i samfundet. Opregningen af antal udgående skrivelser er heller ikke meget oplysende, når det ikke er muligt at karakterisere brevene (var det rent rutinemæssige meddelelser, var det breve, der havde krævet tænkning?).

Skildringen af ministeriets sager er meget indgående: Alle sager er med. Dette sker i nogen grad på bekostning af fyldigere redegørelser for de mere betydningsfulde sager, hvor andre sager måske blot havde krævet en konstate-

ring. Til gengæld giver det et mere fuldstændigt billede af ministeriets virke.

Tilbage står, at man kan beklage, at fremstillingen standser i 1923. De følgende årtier gav Landbrugsministeriet en helt anden og større position i det politiske liv, og dets forvaltning var langt mere indgribende i samfundsudviklingen.

Vagn Dybdahl

Henrik Larsen: *Alberti-Katastrofen.* (Politisk Revy, 1996). 219 s.

Det er en god folkebiblioteksbog: velskrevet og veldisponeret, hele litteraturen er anvendt, og der er gode illustrationer. Der er ikke væsentligt nyt, bortset fra noget om familiens historie og en del om Albertis tid i fængslet samt om hans sidste år efter løsladelsen. Til gengæld er titlen noget misvisende; bogen handler mere om Albertis liv end om katastrofen og dens virkninger i samfundet. Albertis virke som politiker er der ikke meget om og slet ikke noget ukendt.

Vagn Dybdahl

Jacob Christensen: *K.K. Steincke. Mennesket og politikerens.* (Christian Ejlers Forlag, 1998). 342 s., 348 kr.

I mange henseender er dette en mønsterværdig bog: Der er detaljeret indholdsfortegnelse, fyldige noter og henvisninger, sag- og personregistre (det sidste omfatter dog ikke alle de fyldige billedtekster!). Dertil kommer, at bogen er særdeles velskrevet. Forfatteren, der er cand.scient.pol. og ph.d. i statskundskab, har tidligere offentliggjort en række afhandlinger om socialpolitikens historie og er dermed fortrolig med et af Steinckes arbejdsområder.